

**AUTOMAT DO SKARYFIKACJI ŻOŁĘDZI
WRAZ Z IDENTYFIKACJĄ ZMIAN CHOROBYCH**

**Florian Adamczyk, Paweł Frąckowiak, Mirosław Jabłoński,
Tadeusz Juliszewski, Paweł Kielbasa, Adam Piłat,
Michał Szaroleta, Jan Szczepaniak, Ryszard Tadeusiewicz,
Paweł Tylek, Józef Walczyk**

**Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych
Poznań 2018**

Dyrektor Przemysłowego Instytutu Maszyn Rolniczych:

Dr. hab. inż. Jan Szczepaniak, prof. nadzw.

Rada Programowa:

Prof. dr. hab. inż. Bronisław Dawidowski

Prof. dr. inż. Zdzisław Kośmicki, dr. h.c. (Przewodniczący Rady)

Prof. dr. hab. inż. Adam Krysztofiak

Dr hab. inż. Tadeusz Pawłowski, prof. nadzw.

Dr hab. inż. Jan Szczepaniak, prof. nadzw.

Członkowie zagraniczni:

Prof. Dr. Habil. Eng. Alexander A. Doudkin, Belarus

Prof. Dr. Eng. Jürgen Hahn, Germany

Prof. Dr. Habil. Eng. Semjons Ivanovs, Latvia

Prof. Dr. Eng. Miho Mihov, Bulgaria

Prof. Dr. Habil. Eng. Vladimir D. Popov, Russia

Prof. Dr. Eng. Dmitri S. Strebkov, Russia

Dr. Wesley Clint Hoffmann, USA

Dr. Eng. Vladimir G. Samosiuk, Belarus

Recenzent:

Dr hab. inż. Monika Aniszewska

Praca wykonana

w ramach realizacji projektu PBS3/A8/34/2015 pt. „Funkcjonalny model automatu z systemem wizyjnym do skaryfikacji oraz oceny żywotności żołądki na podstawie automatycznego rozpoznawania topografii zmian mumifikacyjnych”.

Projekt został dofinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Badań Stosowanych.

Opracowanie edytorskie:

Hanna Bubis, Tadeusz Pawlicki, Wiesław Woźniak

Projekt okładki i opracowanie graficzne:

Wiesław Woźniak, Maria Szczuka

© Copyright by Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych, Poznań 2018

Wydawca:

Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych

ul. Starołęcka 31, 60-963 Poznań 11

Tel. 61 87-12-200

fax 61 879-32-62

E-mail: office@pimr.poznan.pl

Internet <http://www.pimr.poznan.pl>

Ilość arkuszy wydawniczych: 15

Skład komputerowy: PIMR, Poznań

Druk: ESUS, Plewiska k. Poznania

ISBN 978-83-950733-0-4

Spis treści

1.	Produkcja sadzonek dębów	9
1.1.	Wstęp	9
1.2.	Zbiór, obróbka po zbiorze i przechowywanie nasion dębu	9
1.3.	Technologia produkcji kontenerowej sadzonek dębu	14
2.	Charakterystyka fizycznych i mechanicznych właściwości żołądźi	19
2.1.	Wyniki badań	25
2.2.	Podsumowanie	39
3.	Ręczna skaryfikacja żołądźi	40
4.	Wpływ skaryfikacji na jakość sadzonek dębu	43
4.1.	Wstęp	43
4.2.	Cel i metody badań	43
4.2.	Wyniki badań	46
5.	Koncepcja, funkcjonalność i założenia konstrukcyjne urządzenia do automatycznej skaryfikacji żołądźi i oceny ich zmian chorobowych	49
5.1.	Wstęp	49
5.2.	Elementy składowe urządzenia.....	49
5.2.1.	Pobieranie żołądźi	49
5.2.2.	Sprawdzanie orientacji	51
5.2.3.	Rotacja	54
5.2.4.	Pochwycenie i skaryfikacja	55
5.2.5.	Kontrola zdrowotności i sortowanie	57
5.3.	Schemat całości urządzenia i jego sterowania	60
6.	Wirtualne modele CAD3D zespołów roboczych automatu.....	61
6.1.	Budowa modeli wirtualnych CAD3D elementów i zespołów roboczych części mechanicznej automatu	61
6.2.	Podajnik wibracyjny	61
6.3.	Zespoły oceny długości, położenia i orientacji żołądźia	62
6.4.	Moduł główny modelu automatu do skaryfikacji i oceny zmian mumifikacyjnych żołądźi	63
6.5.	Obliczenia wytrzymałościowe modeli wybranych zespołów roboczych automatu	64
6.6.	Obliczenia dynamiczne modeli wybranych zespołów roboczych automatu	68
6.7.	Badania siły cięcia gilotynowego żołądźi	68
7.	Budowa modelu badawczego automatu	70
7.1.	Opracowanie dokumentacji technicznej projektowanych zespołów części mechanicznej modelu automatu	70
7.2.	Budowa elementów i zespołów części mechanicznej modelu automatu	73

7.3.	Montaż elementów i zespołów części mechanicznej modelu automatu	77
7.4.	Budowa zespołu sterowania modelu automatu	81
7.5.	Kompletny model automatu do skaryfikacji oraz oceny zmian mumifikacyjnych żołądździ	82
8.	Wizyjny system detekcji orientacji żołądździ	84
8.1.	Wstęp	84
8.2.	Zasada działania systemu	85
8.3.	Poszukiwanie optymalnego algorytmu analizy obrazu żołądździ dla ustalenia jego orientacji	87
8.4.	Metoda analizy obrazu zastosowana w opisywanym urządzeniu	89
8.5.	Pomiar długości żołądździ	90
9.	Algorytm automatycznej oceny zmian mumifikacyjnych po skaryfikacji z wykorzystaniem komputerowej analizy obrazu ...	92
9.1.	Wstęp	92
9.2.	Ustalenie momentu rozpoczęcia analizy obrazu przekroju	94
9.3.	Pozyskanie obrazu do analizy.....	95
9.4.	Wizyjna detekcja stopnia mumifikacji, jako standardu odniesienia dla programu sortowania	96
9.5.	Parametry kamery i oświetlenie pola jej pracy.....	99
9.6.	Droga nasion po detekcji przydatności do wysiewu i weryfikacja skuteczności działania systemu	101
10.	Układ sterowania automatem.....	104
10.1.	Opis podzespołów modelu funkcjonalnego z punktu widzenia automatyki	105
10.1.1.	Podajnik wibracyjny	105
10.1.2.	Detektor obecności nasiona za podajnikiem wibracyjnym.....	107
10.1.3.	Podajnik taśmowy.....	107
10.1.4.	Detektor orientacji	108
10.1.5.	Orientator	108
10.1.6.	Układ pozycjonowania nasiona	111
10.1.7.	Chwytnak.....	112
10.1.8.	Zespół sakryfikujący	113
10.1.9.	Detektor zmian mumifikacyjnych	113
10.1.10.	Pojemniki odbiorcze wraz z detektorami zapełnienia	114
10.1.11.	Ramię chwytaka	114
10.2.	Cykl pracy automatu	117
10.3.	Aspekty eksploatacyjne	120
11.	Praktyczna weryfikacja przyjętych obciążeń i ocena trwałości konstrukcji automatu	122
11.1.	Analiza naprężeń w elementach konstrukcyjnych automatu	122
11.2.	Wyznaczenie przemieszczeń i obciążeń w węzłowych punktach maszyny ...	124
11.3.	Pomiary i analiza przebiegów drgań mechanicznych w węzłach konstrukcji urządzenia	125
11.4.	Wyznaczenie przyspieszeń drgań w węzłowych punktach elementów nośnych ramy	127

12.	Ocena ergonomiczna automatu oraz interfejsu użytkownika	133
13.	Zestawienie parametrów roboczych i geometrycznych automatu.....	151
14.	Podsumowanie	152
15.	Bibliografia	157